

di nemškutarskega sodnijskega osovja. Zlasti se poziva pravosodno ministrstvo, da ukrene potrebno, da se slovenske izpovedbe vedno protokolirajo slovenski.

Posl. Roškarc je vložil nujni predlog, s katerim zahteva od c. kr. vlade hitre in zadostne pomoči za vse, v mariborskem in ljubljanskem okraju vsled raznih ujm pomanjkanje trpeče ljudstvo.

Poslanec Pišek je dne 26. novembra interpeliral ministra zunanjih zadev zaradi nemških napisov na okrajnih cestah v konjiškem okraju. Zahteval je, ker je celi okraj popolnoma slovenski, da se napravijo kazipoti slovenski. Nemški okrajni zastop s samonemškimi napisi (kazipoti) izziva Slovence.

Dne 27. novembra je stavil poslanec Pišek nujni predlog za po toči hudo poškodovane občine v konjiškem in slovenjebistriškem slovenskem okraju.

Slovenski klub je sedaj močen in šteje 22 članov. V klub sta stopila novoizvoljena slovenska poslanca dr. Verstovšek in Jare ter hrvatski poslanci dr. Dulibič, Ivanišević, Prodan, Perič, ki so bili dosedaj v Plojevem klubu. Plojev klub šteje samo 13 članov, in še ti so med seboj neadini.

Politični ogled.

— **Enoten češki klub.** Češki poslanci so se združili v enoten češki klub. Predsednik mu je bivši trgovinski minister dr. Fiedler.

— **Hrvatski sabor** otvorjen in odgoden. V torek, dne 22. novembra t. l. se je sešel novoizvoljeni hrvatski sabor. Ob 11. uri je otvoril sejo starostni predsednik dr. Erazem Barčić, prečitavši kraljev odlok, s katerim je bil sklican sabor. Poslanec Kumičić je obžaloval, da ni tudi Reka zastopana v saboru. Nato je stopil v sabor ban Tomašič in je prečital kraljev odlok, v katerem je izražena nada, da bode sabor deloval, in da se sestavi v ta namen potrebna večina. Po prečitavanju tega odloka je bil sabor odgoden.

— **Italija proti Avstriji.** Italijanska vlada zahteva 200 milijonov lir za nove trdnjave ob meji. Od te vsote porabijo tri četrtine za utrdbे ob avstrijski meji. Zelo značilno za prijateljske odnose med Italijo in Avstrijo je tudi to, da bo premeščen sedež 4. armadnega zbora iz Genova v Padovo. S tem bodo posadke na avstrijski meji zopet znatno ojačene.

— **Novi ruski minister** za zunanje zadeve. Te dni je bil imenovan ministrom za zunanje zadeve na Ruskem Sergij Dimitrijevič Sasonov. Do sedaj je opravljal te posle Izvoiski. Sasonov je menda najmlajši zunanji minister v Evropi, ker ima komaj 45 let. Služil je pri poslaništvu v Londonu, pri Vatikanu je bil 10 let. Sasonov je poročen s sestro žene ruskega ministrskega predsednika Stolypina.

— **Angleški državni zbor** je razpuščen. Nove volitve, ki bodo tako hude, kakor doslej še nikdar niso bile, bodo vršene še to zimo. Gre se za uničenje gosposke zbornice. Volilni boj se je že pričel.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Gosp. Alfonz Požar, kaplan v Vojniku, je dobil župnijo Frankolovo. Gosp. Ferdinand Žgank, kaplan v St. Jurju ob juž. žel., je prestavljen za kaplana k Sv. Martinu pri Velenju.

* **Razpisana župnija.** Ker gre dotedanja častiti gospod župnik Anton Kocuvan v pokoj, je razpisana župnija Lembah (patronat nadžupnija Hoče). Prošnje je vložiti do 3. jan. 1911.

* **Iz politične službe.** Bivši državni poslanec in okrajni glavar v Bukovini Franc grof Bellegarde in namestniški tajnik Robert pl. Costa Rossetti sta imenovana za okrajne glavarje na Štajerskem.

la zopet nevžitna večerja mastnega mesa in vino, ki se je zopet celi popoldan kuhalo na solncu. Bali smo se noči, dasi smo imeli že ob 3. uri odriniti. En čas smo si kratili noč na dvorišču s kramljanjem in zevanjem, potem smo si poiskali svoje soparno ležišče. O spanju ni bilo govora, vročina huda, žeja še hujša, povrh pa nemir po ulicah. Turki so imeli takrat svoj postni mesec (ramadan), ko celi dan od solnčnega vzhoda do zahoda ne smejo nič jesti, zato pa si ponoči tem bolj privoščijo. Kričali in zabijali so torej celo noč. Zaradi sparine smo si pustili odprta vrata in okna, ponoči pa je vendar potegnil od nekdaj tudi hladni veter, ki nam je zapustil v spomin nahod in trganje po udih, ki je pozneje na ladji dobilo še novo podporo in še sedaj — vsaj pisatelja teh vrstic — "trgatev" v udih spominja na tiste čase.

Zjutraj točno ob 3. uri je bilo vse pripravljeno za odhod. To je bila zmešnjava, menda hujša, kakor tista, ko so šli Izraelci iz Egipta. Tema je bila prav egiptovska, arabski kočijaži nimajo luči, vas seveda tudi ni bila razsvetljena. Prerivali smo se skozi vozove in iskali svoje voznike, ker smo se morali z istimi voziti kakor prejšnji dan.

Občudovali smo pri tem jezikovno spretnost naših arabskih voznikov. Na enem vozu so se vozili štirje Hrvatje in prejšnji večer so povedali vozniku svoja imena. Drugo jutro je mož res klical vsa štiri hrvaška imena. Mi smo pa dolgo iskali svoj voz, bil je znotraj modro pobarvan, Zažigali smo žveplenke in ga naposled našli. Kar osupnili smo, ko nam je mož čisto slovenski povedal: „Ne vzamem nikoga drugega.“ Precej slovanskih besed vjamejo od Rusov, pa imajo tudi nenavadne talente za jezike. Nazadnje smo

* **Iz šole.** Deželni šolski svet je odredil, da se ustanovi v St. Lenartu v Slov. gor. samostojna Irazredna meščanska ljudska šola z nemškim učnim jezikom. Irazredna ljudska šola v Artičah pri Brežicah je razširjena v Irazredno. Nastavljeni so: na ljudski šoli pri Sv. Antonu v Slov. gor. kot nadučitelj tamošnji stalni učitelj in začasni šolski vodja Anton Vogrinec, na ljudski šoli v Kaplji kot nadučitelj tamošnji začasni šolski vodja Ditmar Grösslinger. Stalni so postali: na ljudski šoli v Soboti tamošnji začasni učitelj Albin Siter, na ljudski šoli v Trbovljah tamošnje začasne učiteljice Eleonora Vodušek, Marija Windischer, Štefka Cimperšek in Marija Arzenšek, na ljudski šoli v Poljčanah stalni učitelj v Studenici, Sebastijan Krotky, na ljudski šoli v Lučah tamošnja učiteljska suplentinja Gizela Dominikus, na ljudski šoli v Zibiki tamošnja začasna učiteljica Marija Troha, na ljudski šoli v Središču tamošnja učiteljska suplentinja Alojzija Kocmut, na ljudski šoli pri Sv. Tomažu pri Ormožu učiteljska suplentinja pri Sv. Barbari v Halozah, Alojzija Herg. Stalni učitelj Leopold Culk je prestavljen s Ptujске gore v Dobrno. Stalni učitelj pri Sv. Vidu pri Ptuj, Ivan Klenovšek, je vstopil v pok. Dež. šol. svet je imenoval učiteljskega kandidata T. Gselmana za provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Makolah. Provizorični učitelj na šoli v Soštanju Miloš Tajnik je imenovan za definitivnega učitelja na isti šoli. Za suplenta na ljudski šoli v Slov. Bistrici je imenovan učiteljski kandidat Jožef Steinberger. Učiteljski kandidat Karl Rumpret je imenovan za učiteljskega suplenta na ljudski šoli Zdole pri Brežicah. Razpisano je mesto učitelja na trirazredni ljudski šoli III. krajevnega razreda v St. Florijanu pri Doliču, pošta Mislinje. Prošnje do 31. dec. Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah je do 15. dec. razpisana služba učiteljice na tamošnji 2-razredni ljudski šoli. Učiteljski kandidat g. M. Majcen je imenovan za učiteljskega suplenta na ljudski šoli v Hajdinu pri Ptuj.

* **Iz pošte.** Absolvirani realce Karl Binder v Mariboru je imenovan za poštnega praktikanta pri pošti v Mariboru I. Poštar Janez Schwischay v Konjicah je prestavljen kot višji poštar prvega plačilnega razreda v Feldbach. Poštar Emil Schwischay v Rogški Slatini je na lastno prošnjo prestavljen v Konjice.

* **Plojeva samoilvala.** Ploj se je na vse moči in z vsemi sredstvi trudil, da je zlezal v letošnje delegacije. Naši listi so že poročali o tistem „lepem“ načinu, kako je prišel Ploj do delegacijskega mandata, in o njegovi prosluli politični značajnosti, s katero ga je izvrševal. Kako daleč sega njegova politična značajnost, se vidi tudi iz tega, da v svojem glasilu „Sloga“ da izrabljati v svoj prid besede našega cesarja. Pri vsprejemu delegacij po našem presvitem cesarju, se je namreč Ploj močno potrudil, da je bil predstavljen Nj. Veličanstvu. Pri tej priliki se je vršil kratek razgovor, katerega pa Ploj, kakor poroča v „Slogi“, dobesedno ne more naznaniti „iz raznih obzirov“, najbolj seveda zavoljo tega ne, ker besede ne vsebujejo tiste hvale, katero bobna „Sloga“ med svet. Nj. Veličanstvo se je namreč samo pohvalno izrazilo o trudu in delu, ki ga je imel Ploj s svojim poročilom. Tako hvalo pa izreka naš presviti cesar v svoji veliki ljudnosti in dobrotljivosti napram vsakemu poslancu, ki ima kakšno poročilo, in tudi napram drugim. To je bila vsa hvala, ki jo „Sloga“ tako gostobesedno in bahato trobi med naše ljudstvo. Odločno moramo oporekati, da se besede našega presvitelega cesarja zlorabljajo v osebno povzdigo poslance, ki se krčevito oprijemlje vsakega sredstva, da ne bi utonil popolnoma v političnem vrtnicu, v katerega ga je zanesla njegova sebičnost. Kako dobro in premissljeno — po „Slogi“ — besedah — dela načelnik kluba trinajsternih v korist svojih volilcev in sploh Slovencev, o tem je naš narod že sodil in bo še sodil.

se srečno zbasali na vozove vsi; nihče ni ostal tam, kakor smo pozneje v Evropi, doma morali slišati! A prišli smo do tiste nesrečne strmine, kjer smo morali prejšnji dan peš navzdol. Za nas ni bilo težavno, iti navzgor, ampak konji niso hoteli iti naprej niti s praznimi vozovi. To je bila zmešnjava, kakor bi hoteli biti sodnji dan. Vozniki so vpili, bičji žvižgali, kolesa škripala, mi se smukali med vozovi, prvi vozovi so gori na hribu srečali beduine s kamelami. Kakor pošasti so izgledale v temi te mesnate gore. Beduini in kočijaži so se začeli kregati, beduinski psi lajati in nazadnje puške pokati. Vse se je zmešalo, nismo vedeli, ali so naši vozniki naprej ali zadaj, vodnik sam ni vedel, kje so vozniki, oziroma ni hotel vedeti. Na vrhu smo čakali blizu eno uro, pa naših voznikov ni bilo, šli smo peš in naposled vjeli praznega voznika, ki nas je le po sili sprejel, češ, da nismo „njegovih“. Tako smo se prerili do pol pota, do gostilne tistega usmiljenega Samaritana, kjer smo našli svoje voznike. Nekaj romarjev pa je res izgubilo svoje voznike in so morali peš v Jeruzalem, celih 7 ur, vozniki pa so šli prazni. Bilo je pač pri tem tudi nekaj arabske goljufije. Glavni vodnik, ki je prevzel celo reč, ali dragoman, je ostal lepo v Jeruzalemu in poslal z nami le svojega hlapca, ki mu ni bilo veliko mar za nas. Oddahnili smo se, ko smo bili okoli 10. ure zopet doma v Jeruzalemu.

Sklep.

Tretji izlet je bil k sv. Janezu v gorovju ali Ain Karim, na kraj, kjer je obiskala Marija sv. Elizabeto, in kjer je bil rojen sv. Janez Krstnik. To je zahodno od Jeruzalema in se vozi eno uro. Vas ima

* **Odkrita beseda.** „Slov. Narod“ z dne 19. m. piše doslovno: naše politično stališče jasno označuje sledeče: „Dasi neradi in v svojo sramoto, moramo priznati, da je vsa slovenska politika in skoro vsa gospodarska moč na Koroškem v klerikalnih rokah, zakaj posamezni samostojni (to se pravi liberalni) možje ne pridejo v poštev. Klerikalizem ima torej na strani skoro vse slovensko ljudstvo.“ To izjavo „Slov. Naroda“ vzamemo z zadovoljstvom na znanje. Saj smo vedno trdili, da liberalizem na Slovenskem nima ugodnih tal, in srečno do tega prepričanja so končno po dolgem občutovanju prišli tudi liberalci.

* **Slov. občine, pozor!** Po pravici se pritožujemo Slovenci, da nam tuji samovoljno pačijo imena naših krajev. Nekaj je seveda kriva tudi naša, pravzaprav občinskih uradov nemarnost in zanikrnost. O priliki letošnjega ljudskega štetja se da v tem pogledu popraviti, kar so zagrešili drugi in mi zamudili. Popisati bo treba tudi imena krajev. Kakor bodo vpisana ta imena, tako pridejo v uradni seznamek. Zdaj nam je torej dana prilika, da se za vselej znebimo mnogih, za nas naravnost sramotilnih pokvar naših krajev. Občine naj strogo pazijo, da zapišejo za imena krajev samo pristna domača ljudska imena brez vseh, nam doslej vsiljenih tujih pokvek! Slovenske zemlje lice bodi čisto!

* **Izboljšanja vojakom.** Z današnjim dnem je stopilo v veljavo od delegacij dovoljeno izboljšanje plač. Naredniki višje stopinje bodo dobivali od zana-prej dnevno 90 vin., naredniki nižje stopinje 70 vin., četovodje višje stopinje 70 vin., nižje stopinje 48 vin., korporali višje stopinje 40 vin., nižje stopinje 36 vin., desetniki 24 vin., prostaki 16 vin.

* **Kava bo dražja.** Kava se vsled letošnje slabe letine podraži v kratkem za 20 vin. pri kg.

* **Izvoz krmil** v Rumunijo zopet dovoljen. Meseca junija leta 1909 je bila rumunska vlada prisiljena, vsled slabe letine prepovedati izvoz krmil. Ta prepoved, ki je veljala pred vsem za seno, slamo in deteljo, se je sedaj odpravila. Povod temu je dala letošnja zelo ugodna letina. Samo pšenice se je pridelalo 17 milijonov hektolitrov več nego lani. Tudi sena, detelje in drugih krmil se je zelo mnogo pridelalo.

* **O vlogah** na deželni odbor in druga oblastva. Deželnemu odboru prihajajo večkrat razne prošnje zadrug, društev in posameznikov, ne da bi bil naveden v prošnji namen, v katerem se naproša podpora. Marsikdo prosi tudi v isti vlogi podpore v razne svrhe. V tem oziru opozarjamo svoje čitatelje, da je vsaki vlogi na oblastva natančno označiti namen, iz katerega se je vložila prošnja, da je prositi za vsako stvar v posebni vlogi in vsako prošnjo treba podpreti s potrebnimi dokazili in priložiti morebitne načrte, proračune itd. Drugače se prositelju lahko zgodi, da se mu prošnja odbije navzlic resnični potrebi, ker jo ni zadostno utemeljil, ali pa povzroči oblastvu s svojo nerodno sestavljenimi vlogi obilo nepotrebnega dela.

* **Novi studenčni red.** Okrajna glavarstva so poslala na posamezna županstva besedilo novega studenčnega reda, katero se mora pojasniti županom. Glasom tega studenčnega reda morajo občinski odbori izvoliti posebno komisijo, ki mora nadzirati studenčce in vodovodne naprave po občini. Studenci s sesalkami se morajo po določilih studenčnega reda očistiti vsako drugo leto. Navadni in plitvi studenci pa se morajo osnažiti vsako leto. Tudi se morajo studenci dobro zadelati, da ne pridejo v pitno vodo škodljive tvarine.

* **Kmetovalci, pozor!** S 1. januarjem 1911 stopi v veljavo nova postavna odredba o varnostnih pripravah pri kmetijskih in drugih strojih. Mlatilnice, domači mlini, vejalnice, stroji za pripravo krme i. dr. morajo biti opremljeni z varnostnimi pripravami, da se preprečijo morebitne nesreče. Kdor ne bo zavaroval strojev, zapade kazni. Natančneje o tem se izve pri županih.

kakih 2000 prebivalcev. Frančiškani imajo velik, trdnjavi podoben samostan in lepo cerkev, kjer je stala po izročilu Caharijeva hiša. Krasni vrtovi in bistra voda dičejo ta kraj.

In tako je bilo končano naše jeruzalemsko bivanje. V petek dne 16. septembra smo se ob 6. uri zjutraj zbrali na jeruzalemskem kolodvoru. Še en pogled na Sijon in na Oljsko goro, pa je pozemeljski Jeruzalem izgubil našim očem. Okoli 10. ure smo bili že zopet na naši ladji „Tirol“, ki nas je odnesla nazaj v domovino.

Videli smo veliko, izkusili mnogo, naučili se marsikaj. Naši liberalci so seveda vihali nosove, češ, čemu ta potrata. Resnično, bolj omejenih, bedastih in nazadnjaških ljudi ni, kakor so naši liberalci. Nemškim protestantom liberalci gotovo ne morejo očitati „klerikalizma“, in vendar visoko cenijo potovanje v sveto deželo. No, naši liberalci so ostali doma, naj tedaj tisti denar, ki so si ga prihranili ta čas, dajo n. pr. za slovensko vseučilišče, pa bode lepa svota. Ampak oni so med tem popivali po gostilnah, trtili čas po kopalnišči, to je po njih nazorih napredno. Pustimo jih! Mi smo pa storili veliko dejanje, stopili smo kot narod na tiste kraje, ki so sveti vsem kristjanom. Zato bodi Bogu hvala, nam pa v versko okrepitev. Končno ne pozabimo, da smo jeruzalemski romarji še naprej v neki zvezi; če kateri umrje, naj se njegovo ime naznani v časnikih.

Končno še enkrat poudarjam, da te črtice niso smatraji za pravi palestinski potopis, ker tak bi bil za „Slov. Gospodarja“ preobširen in nazadnje dolgočasen.

* **Naša organizacija.** Zadnje nedeljo, dne 27. m. m. so naše politične in nepolitične organizacije zborovale v teh-le krajih: Sv. Martin na Pohorju, Ptuj, Ptujška gora, St. Lovrenc na Dravskem polju, Žetale, Skale, Rajhenburg. Poročila se nahajajo v posameznih okrajih.

* **Za Miklavža** se pokupi navadno največ vsakovrstnih koledarjev. Skoro vsak stan ima dandanes že svoj koledar, ki ga pa ne dobiš lahko za par vin., ker založnik zbog malega natisa ne more pokriti nabavnih stroškov. Edino pri tako imenovanem ljudskem koledarju, pri naši „Družinski pratiki“, ki jo dobi vsak, dokler je še kaj zaloge, za borih 24 vin., je to mogoče, ker se tiska v mnogo tisoč izvodih. Dobite je pri vsakem trgovcu v mestu ali na deželi, kjer je ni, naj se naroči naravnost pri založništvu „Družinske pratike“ v Ljubljani. Za tako mal denar ne dobite nikjer tako vsestransko ustrezajočega koledarja.

Ljudsko štetje.

Meseca prosinca se vrši po vsej Avstriji uradno ljudsko štetje na podlagi razmer zadnjega grudna letošnjega leta. Ker so ti podatki podlaga vseh naših kulturnih, gospodarskih in političnih zahtev, je ljudsko štetje neizrecno velikega pomena. Kakega pomena je ljudsko štetje za gospodarstvo in kako se je ravnati v tem oziru, o tem je pisal že „Slov. Gospodar“. Ljudsko štetje pa ima tudi določiti število posameznih narodov in meje, do katerih sega ozemlje teh narodov. Da bi se ne zdela Avstrija preveč slovenska, se šteje — Nemcem na ljubo — po „občevalnem jeziku“, torej po jeziku „ki ga rabimo v navadnem občevanju“. Nemci so ukradli na ta način pri zadnjih štetjih na tisoče slovanskih duš. Ker pa služijo podatki ljudskega štetja vladi za jezikovne postavke, za naše solstvo, za sedenje uradniških mest itd., je jasno ko beli dan, da hoče dognati vlada v resnici narodnost, materinščino. Zato mora biti naše geslo pri prihodnjem štetju: Za Slovenca je in mora biti edini občevalni jezik slovenski, če tudi zna in rabi nemščino. Ali mislite, da bodo vpisali Nemci, ki se rede med Slovenci in tudi tisti, ki občujejo radi svojega poklica slovensko, vpisali slovensko kot občevalni jezik? Nikoli! Zato pa storite tokrat vsi svojo dolžnost, posebno tisti, ki ste odvisni od Nemcev, pokažite svojo ljubezen do materinščine ter zahtevajte, da se vpiše v 13. oddelku popisovalnih pol samo slovensčina kot občevalni jezik. To velja za vse, ki so v nemških službah, za naša dekleta, ki služijo v nemških mestih, za fante, ki delajo pri nemških mojstrih, ki so zaposleni v nemških rudokopih, tovarnah itd. To pa velja tudi za tiste, ki so v mešanih krajih odvisni od močnejšega nemškega soseda. Ne dajte vplivati na se, če vas je zaslužni telesno, duša je vaša. Naj govore komisarji, ki bodo prišli štet, še tako sladko, da ne popisujejo narodnosti, temveč občevalni jezik, stojte trdno na svojem stališču ter storite svojo narodno dolžnost. Posebno pazite tisti, ki ste v nemških službah, da ne izpove gospodar za vas samovoljno. Naredba c. kr. ministrstva pravi dobesedno: „Števni komisar si naj poskrbi od hišnega gospodarja in posameznikov... podatke, ki so potrebni k zapisu...“ Hišni gospodar ima pravico in dolžnost, izpovedati glede občevalnega jezika le za člane svoje rodbine, služabništvo pa se šteje med te posameznike, ki jih omenja naredba in ki morajo izpovedati sami. Naredba naglašuje nadalje, da morajo iti komisarji od hiše do hiše in se ne sme vršiti popisovanje po gostilnah, kjer bi imeli različni agitatorji preveč ugodno mesto za svoje nečedne opravke. Ker je potrebno, da morate razumeti komisarja, ako mu hočete pravilno odgovarjati, je samoobsebi umljivo, da morajo biti oni komisarji, ki štejejo Slovence, popolnoma večši slovensčine. In ker morate razumeti, kar se piše v pole, morajo biti pole vsaj slovensko-nemške. S tem zahtevate svoje pravice in ne dajte se vstrašiti, če vam grozi mogoče s par. 30., ki pravi: „Kdor bi se popisovanju izogibal, ali bi sicer ne zadostil svoji dolžnosti, ki mu jo nalaga zakon, zapade kazni od 2 do 40 K ali zaporu do 4 dni.“ Kajti če zahtevate svoje pravice, vas nikdo ne more kaznovati. — Komisarji pa morajo biti nepristranski, oni morajo samo vpraševati, nikakor pa vplivati na ljudi. Pazite, da pišejo vedno le v popisovalne pole, ne na drug papir, da pišejo s črnolom, da napišejo pri vsaki osebi kot občevalni jezik izrecno „slovenski“ in ne zaznamujejo samo s črticama („) ali pa da ne napišejo „detto“ (pomeni: tudi), ker se lahko izpremeni v deutsch (nemški). Vse to se je že dogajalo, torej pozor!

Važno je tudi, da se sme vpisati kot občevalni jezik le eden, nikoli ne dva. Mestom z lastno upravo, kakor so na Štajerskem Gradec, Maribor, Celje in Ptuj, je politična oblast popolnoma prepustila ljudsko štetje, ki se šteje po naznanilnih listih, ki jih razdeli gospodar strankam v svoji hiši. Tukaj se nam lahko ugrabi na stošine duš. Zato še enkrat poudarjam, da naj vpišejo Slovenci, ki žive v teh mestih v različnih službah, sami svoj občevalni jezik, in sicer slovenski, da niti gospodar hiše, niti stranka ne smeta o tem odločevati. Vsa naša društva v teh mestih naj stori svojo dolžnost, naj pouče naše ljudstvo, po štetju pa naj si dobe vpogled v pole, ki je vsakemu dovoljen. Če najdemo pogreške, naj zahtevajo poprav-

ke od okr. glavarstva, oziroma od magistrata ali dež. namestništva.

Le malo časa nas še loči od pomembnega ljudskega štetja. Ta čas naj porabijo vsa naša društva, da pouče ljudstvo o štetju, o dolžnostih in pravicah vsakega posameznika. Bodisi, da živite doma ali v tujini, bodisi, da ste gospodarji ali podložni, vaš občevalni jezik je in ostane jezik, ki vas ga je učila mati v zibelci, slovenski, in samo slovenski! To povejte števnim komisarjem, ki vas vprašajo po občevalnem jeziku, in izpolnili ste svojo dolžnost!

Mariborski okraj.

m Maribor. Umrla je v petek, dne 25. m. m. ob 11. uri zvečer po daljšem bolehanju gospodična Micika Horvat, trgovska uslužbenka v Cirilovi tiskarni. Pogreb se je vršil v nedeljo, dne 27. novembra ob obilni udeležbi slovenskega občinstva v Mariboru. Vrli Slovencek svetila večna luč!

m Maribor. Graška tvrdka za izpeljavo električnih podjetij Bruss in dr. namerava v družbi s posestnikom mariborskega paromlina Karlom Scherbaumom ter akcijsko družbo tovarnarjev v Ljubnem na Gornjem Štajerskem uporabiti vodno moč Drave nad Mariborom za večjo električno napravo, potem katere bi se za Maribor preskrbela električna sila za posamezna obrtna podjetja in bi naše mesto dobilo tudi boljše in cenejšo razsvetljavo. Omenjena družba je vložila že tozadevne prošnje na pristojne oblasti, da se ji dovoli izbrati vodno moč te električne naprave od 15.000 do 37.000 konjskih sil. Lokalni ogled za ta projekt se bo vršil od 13. do 16. decembra t. l.

m Kamnica pri Mariboru. V enem tednu smo spremili k večnemu počitku Marijino družbenico in tretjerodnika. V nedeljo, dne 29. m. m. nas je zapustila vzorna Marijina hčerka Alojzija Marko. Služila je kot dekla več let pri č. šolskih sestrah v Kamnici ter bila zvesta in natančna, kakor malo takih. Dne 26. m. m. v soboto pa se je preselil v večnost po kratki in silno mučni bolezni vzgledni tretjerodnik Anton Mole, blagi stric ugledne Molčeve rodbine. Naj jima sveti rajska večna luč! N. v. m. p.!

m Pušava. Kakor se drugod Šudmarka vsiljuje in kupuje razna posestva po naši slovenski zemlji, tako je tudi tukaj kupila poprej tako dobro obiskovano gostilno Eicholzerjevo. Od Šudmarke pa jo je kupil neki pek, kateri je nekje na Koroškem pekeli žemlje. Od tedaj so se razmere v tej, nekaj priljubljene gostilni zelo izpremenile. Nedavno sem slišal v tej gostilni hudo zabavljanje zoper duhovnike, katere se je imenovalo farje. Mi prav odločno izjavljamo, da ne pustimo zmerjati naših duhovnikov, ker jih preveč spoštujemo. Mir je vladal prej v naši župniji, in mir hočemo nadalje imeti. Mi smo in ostanemo odločni Slovenci, vdani veri in svojemu materinemu jeziku. Po tem se mora ravnati vsakdo, kdor živi med nami in od nas. To je prepričanje nas kmetov, in po tem se bomo mi vedno ravnali, drugi pa se bodo morali ravnati.

m St. Lovrenc nad Mariborom: (Schillerfeier.) Tukajšnji podružnici Šudmarke in Schullerajna sta slavili dne 12. novembra Schillerja v gostilni g. Jakoba Novaka. Ob tej priliki so napravili neko beračijo od hiše do hiše v trgu. Beračile so za to vnete gospe in gospodične in pri tem nadlegovale tudi neude omenjenih družtev, ker so menda člani v izpuščenju denarja jako skromni. „Marburger Zeitung“ piše, da se je nabralo 190 K; vsakdo, kdor je to čital, se je bržkone čudil, kako so mogli spraviti ti gospodje toliko denarja skupaj. Hočem vam torej opisati, s kakšnimi sredstvi so zamogli nabrati to lepo svotico. Prišla je n. pr. ena izmed teh nabiralok k nečlanici ter ji predložila nabiralno polo: ker stranka ni utegnila čitati, je vprašala, zakaj se nabira; „Fir die Siler“ se ji je odgovorilo. Drugi stranki pa: „Fir arme Siler“, (za uboge šolarje). Navada je namreč pri nas, da se v zimskem času nabira za obleko ubogim šolarjem, in zato so stranke iz usmiljenja do ubogih „Silerjev“ segle precej globoko v žep, in tako je bilo mogoče spraviti skupaj lepo svotico, kateri se še celo dopisnik v „Marburgerci“ čudi. Nekateri zatrjujejo, da se bo nabrana svota porabila res za uboge šolarje, drugi zopet, da se bosta omenjeni podružnici polastili nabrane denarja, da pridete s tem prispevkom pri materinih društvih v večjo milost; a tretji govorijo o nekem veličastnem spomeniku, kateri se baje namerava postaviti onim vsestransko praktičnim nabiralcem. Da javnost ne bo toliko časa o tej svotici tako na nejasnem, bi bilo pač dobro, da se različna mnenja kmalu pojasnijo.

m Slivnica pri Mariboru. Pri občinskih volitvah so zmagali v vseh treh razredih Slovenci. Dosedaj je bila občina v nemških rokah. Boj je bil zelo hud, a naši možje so se vrlo držali. Slava jim!

m V Orehovi vasi pri Slivnici se je začelo te dni drenažirati, kar bo za dotične posestnike velike koristi, da se osušijo premokri travniki. Poslanec Pišek je izposloval deželno in državno podporo, kar je zopet lep dokaz, da naši poslanci vkljub obstrukciji mnogo dosežejo.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Nemška šola. Kdo pošilja svoje otroke v nemško šolo? 1. Nemaniči, katerim se ni bati stroškov za nemško šolo. 2. Posestniki, ki tako slabo gospodarijo, pa jih še Šudmarka in nemške hranilnice držijo na površju. 3. Nevedni

ljudje, katere so zapeljali zviti agitatorji, Pepeki, Poldeki itd. Kdo pa so agitatorji nemške šole? Ljudje, ki nimajo več svoje volje, ljudje, ki so odvisni od dobrot, ki jim jih Šudmarka milostno deli. Neke mati je javila prestop svojega otroka v nemško šolo tako le: „Meni ni po volji, da gre v nemško šolo, pa kaj čem, če moj mož če. Jo tako motimo siroto, da ne bo na enem, pa ne na onem kraju nič vedela.“ Ali se ti mož ne sramuješ, da navadno žensko tako pametno čuješ govoriti? Prav ima mati, slovenski otrok se v nemški šoli ne bo nič naučil, najpotrebnejših reči za življenje ne bo znal. Nemška šola je za slovenske otroke mučilnica, ubogi otrok se muči in muči, a nič mu ne ostane v glavi. Tak pouk je protinaraven, je stavba na pesek, stavba, ki se prej ali slej gotovo poruši. Edini pravi pot je, najprvo slovenski, potem nemški pouk. Vsako drugo postopanje je napačno, narobe. Ljubi stariši, ne mislite, da so glavice vaših šest let starih otrok prazne. Kaj še! Otroci že mnogo vedo; šoli je treba to le urediti, potem pa na podlagi tega nastopati. Kaj naj uredi nemški učitelj v slovenski glavici? Na kaj naj dalje zida? Nemški učitelj ne pozna vas, ne vaših razmer in potreb, on je tukaj tuje, ki nima in ne more imeti prave ljubezni do vas in vaših otrok. Da je to istina, priča dejstvo, da ima nemška šola vsako leto druge učitelje, četudi so veliko bolj plačani, nego naši. Slovenskega otroka, ki je izročen nemškemu učitelju, bi lahko primerjali sejani njivi, katero pa je kmet, ko je seme že kalilo, in so se tu pa tam že pokazale bilkece, iz nevednosti ali nalašč zopet povlačil ali celo orral ter uničil ves prejšnji trud. Jaz mislim, tako nemnega kmeta ni pod milim nebom, ki bi tako narobe obdeloval svojo njivo. Slovenski stariši, zdaj pa pomislite, kako brezpametno ravnate, ako dragocene zaklade, ki počivajo v glavah vaših otrok, na tako surov način uničujete in teptate z lastnimi nogami. Da bi vas kmalu srečala pamet!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Naše županstvo nam je še vedno dolžno odgovora radi občinske tehtnice, za katero mora baje plačevati okrog 65 K direktne dave, a za katero je občina v letu 1909 izkazala le 295 K 32 vin. dohodkov. Mi danes še enkrat ponavljamo, da se oboje ne more strinjati; mogoče je edino le, da če je dača po pravici odmerjena, potem je imela obč. tehtnica 4000 do 5000 K dohodkov več, ali pa je občinski urad odgovoren davkoplačevalcem, ker morajo ti po krivici plačevati previsoko direktno davo za občinsko tehtnico. Slavni občinski urad naj nam to zadevo razjasni, če ne smo prisiljeni, povprašati na višje mesto.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Čudno dolgo potrebuje naše okrajno glavarstvo, da reši kratek rekurz proti volilnemu imeniku za šentlenartske občinske volitve! Ali morajo že res naši poslanci pri vsaki oblasti posredovati. Radovedni smo sploh na rešitev tega rekurza, posebno kar se tiče občinske tehtnice, za katero je občina v letu 1909 izkazala 295 K 32 vin. dohodkov, a plačuje pa za njo samo direktnega davka 65 K! — Mühitsch 210.

m Gočova. V 46. številu „Slov. Gospodarja“ je bil tudi dopis od Sv. Lenarta v Slov. gor. radi šulferajnske šole. V istem je dopisnik opozoril zlasti na ruperško župnijo, češ, da pride iz iste največ mučenec v to ponemčevalnico. Je že res: kajti samo iz naše občine jih imajo kakih 10! Toda protiagitacija?! Glej gospod dopisnik dotičnega članka: Iz Gočove pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo edino le pristaja narodno-napredne liberalne stranke, to je one stranke, katera ima na slov. Štajerju patent na svojo narodnost. Kaj pomagaj torej tu agitacija? Posebno od strani teh preklicanih klerikalcev? Ako je že sam generalisimus Kukovec iz Celja izdal povelje: več nemščine v šole, kaj naj potem počno podložni častniki? Ali naj morda komandirajo proti najvišjemu povelju? Posebno, ako so tako vneti za pristne Nemce, kakor komandanti naših narodno-naprednih liberalcev. In pa: adjutanti prijateljske nemčurske stranke iz Sv. Trojice prihajajo in pribežijo peš s povelji, kakor se je to zgodilo n. pr. ob času volitev v okrajni zastop; potem prisrčna prijateljska zveza s „Štajerčvo“ agenturo Schütz kot priprava za občinske volitve — kaj naj počne general na korporalovem konju? Pusti pač in dovoli, da hodijo otroci njegovih podložnih liberalčkov v nemško šolo — vsaj se tam naučijo iste lepe pesmi, katero je on sam prepeval svoj čas pri Sv. Trojici: „Die Wacht am Rhein“. Odklanjamo torej vsako odgovornost za to narodno izdajstvo naših liberalcev. In tako, mislim, je tudi pri drugih otrocih, kateri hodijo iz ruperške župnije v nemško šolo. Liberalcev, štajerčijancev, nemčur je najnovejša trozveza; njeno geslo pa je: brezverstvo in narodno izdajstvo. — Gočovec.

m Slov. Bistrica. Dne 20. m. m. se je uprizorila tukaj šaloigra „Črevljari“. Pri tej priliki so pokazali naši mladeniči, da znajo tudi kaj, če je treba. Igra je v obče veselje zelo izvrstno izpadla. Začetek je bil dober, le tako naprej!

m Sv. Martin na Pohorju. Pretečeno nedeljo je priredilo tukajšnje Kršč. soc. izobr. društvo veselico s petjem in predavanjem. Prijetno nas je iznenadilo petje moškega kvarteta. A moški kvartet in na Pohorju... To bo najbrž tiskovna pomota! In vendar ni; kajti tudi v naših hribih se dela dan. Malo je pevskih zborov po naših selskih župnijah, ki bi se mogli ponašati s tako lepimi glasovi. Vrlim

Za Miklavžev nakup se priporoča slaščičarna

EMAN ILICH,
MARIBOR, G. rnja Gosposka ul. 38.

pevcem kliče: Le pogumno in krepko naprej, da nas bodete še večkrat razveselili bodisi v cerkvi bodisi v društveni sobi. — Poučno in šaljivo je bilo predavanje g. kaplana J. Zagarja o zgodovini tuk. župnije. Naša zgodovina sega nazaj v rimsko dobo, kakor spričuje več tukajšnjih ohranjenih rimskih spomenikov. Občinstva se je zbralo precej, zlasti mladine, želeli bi pa bilo, da bi prihodnjič prišlo tudi več mož. Saj je še bolj prijetno v sobah izobraževalnega društva, kakor pri pijači. Prostor ima izobraževalno društvo krasen. Nekdanja stara šola v kaplanijskem poslopju je popolnoma prenovljena. Nad vratmi se pa blišči pomenljiv napis: „Veri in omiki.“ Hud udarec je za naše izobraževalno društvo, da odide s 1. dec. gosp. kaplan Zagar. V priznanje njegovih velikih zaslug ga je izvolilo društvo za svojega častnega člana.

m Hotinjavas. Na gostiji Franc Klasina, posestnika v Hotinjavasi in Ivana Zdošek, g. silničarja in mesarja na Ponikvi, nabral je gospod dež. poslanec Jakob Vrečko za hotinjsko požarno brambo Hotinjavas. Obeima paroma želimo veliko sreče.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Za tukajšnje šolarake kuhinjo smo sprejeli sledeče prispevke: Družba sv. Cirila in Metoda, 150 K; obraj. na hranilnica, 100 K; „Slovenska Straža“ v Ljubljani, 50 K; g. dr. Leščnik iz sodnijske poravnave, 10 K; šentlenarisko učiteljstvo, 10 K; g. Josip Štrukelj, knjigovodja, 8 K; g. Joško Petan, odvet uradnik, 1 K Bog plati! Prihodnjič dalje.

m Sv. Trojica v Slov. gor. Čebelarica podružnica ima v nedeljo, dne 11. decembra ob 8. uri zjutraj svoj redni občni zbor v gostilni pri Minariču. Vabijo se vsi čebelarji in tisti, ki se za to zanimajo. Predava gospod Juranič. Odbor.

m Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 4. t. m. ima izobraževalno društvo važno zbiranje, zato pričakujemo obilne udeležbe.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Po dolgem odmoru se je krčevinsko bralno društvo zopet zbralo in priredilo pretečeno nedeljo dne 27. novembra poučen shod. Navzlic slabemu vremenu se je zbralo po večernicah v dvorani ptujске Čitalnice lepo število ptujskih in najbolj okoliških Slovencev, posebno pa veliko mladenk, ki so sledili pozorno poljudnemu izvajanju mladinskega govornika g. urednika Žebota iz Maribora. Obširno je obravnaval gosp. predavatelj predmet: „Zimsko delo bralnih društev“; poklicana so, nadomestevati nam višje in nadaljevalne strokovne šole. Širiti splošno izobrazbo, zlasti potom dobrega berila, podajati tupa-tam tudi kako pošteno razvedrilo po dobrih igrah itd., ki pa nikakor ne smejo postati namen, ampak le sredstvo v dosegu društvenega cilja. Kako potrebna je narodna zavednost posebno v ptujski okolici, pač ni treba obširno govoriti. Končno je gosp. govornik želel, da bi tudi udje domačega bralnega društva nastopila s predavanji, govori itd. Ista želja se je kmalu izpolnila: nastopil je domačin, veleposestnik g. Fr. Brenčič, ki je obljubil za prihodnji shod strokovno gospodarsko predavanje, nastopila so dekleta kot izvrstne deklamovalke, kakor: Mar. Veronek, Al. Kovačič, Neža in Liza Štole, nastopila je kot govornica Ter. Breznik, da smo se kar čudili, kako lepo, priprosto in vendar tako vzvišeno govori pri javnem nastopu že privikrat. Ivanka Horvat je zaklicala dekletom, naj pridno porabljajo knjižnico. Nad vse lepo je vspel ta prvi poučni shod, ki je jasno pokazal, kako se priprosto ljudstvo zanima za izobrazbo, zlasti pa tudi prirojeno nadarjenost naše mladine! Želimo le: krčevinsko bralno društvo le krepko naprej!

p Katarinski sejem na Ptujju je bil navzlic ostri zimi zelo dobro obiskan. Slišal si povsod samo slovensko besedo pri kupačih in prodajalcih; pa pravijo, da je Ptuj nemški!! Več uzmovičev so prijeli ta dan.

p Odpadništvo se je na Ptujju že toliko razširilo, da si ti novi protestantje začno staviti svojo cerkev!

p Ptuj. V nedeljo, dne 4. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši v dvorani „Narodnega Doma“ v Ptujju okrožni zadrugi shod. Dnevni red: 1. Pomen zadrugi okrožij. 2. Volitev predsedstva zadrugi okrožja. 3. Navodilo za poslovanje zadrugi. 4. Predavanje „Kmet in draginja“, predava nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora. 5. Slučajnosti. — Posojilnice v Ptujju, St. Lovrencu na Dravskem polju, Cirkovcah, Hajdinu, St. Janžu, Ptujski gori, Vurbergu in Spod. Poljskavi, mlekarska zadruga v Spodnji Poljskavi in Strojna zadruga v Cirkovcah naj pošljejo k zborovanju člani načelstva, tajnike, kakor tudi ostale zadrugarje!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Lep popoldan smo imeli dne 27. m. m. v bralnem društvu. Zanimivo in poučno nam je orisal preč. g. dr. Kovačič slovensko romanje v Sveto deželo. Primerjal je dandanašnje hitro in netežavno potovanje z nevarnim in zamudnim v starih casih. Naši romarji so šli od doma dne 2. septembra in so bili čez tri tedne zopet doma, leta 1527 pa sta dva frančiškana odpotovala iz Ormoža na velikonočni ponedeljek in se vrnili šele na starega leta dan, prestala nešteto nevarnosti, kakor je eden od njiju, pater Gabriel, popisal. Zivo nam je popisal govornik vtise svetih krajev, lastnosti in običaje prebivalcev svete dežele, razmere, ki vladajo tamkaj. Čeravno so tam turške razmere, so pri nas v nekaterih ozirih še slabše; smeli so po mestu glasno moliti, peti slovenske pesmi, nositi slovensko zastavo, a nihče jih ni motil in zasmehoval, kakor delajo to v naši domovini podivjani nemškutarji in liberalci; še Turki so bolj olikani, ker spoštujejo to, kar je drugim sveto. Vspodbudno je bilo slišati, kako tamkajšnji prebivalci odločno branijo in čuvajo svojo vero, svojo domovino, svoje običaje ter teh svetinj ne dajo od nikogar zaničevati. Take odločnosti bi bilo tudi nam Slovencev treba, zlasti še nasproti raznim pritepenim tujcem, ki v svoji predrznosti blatijo vse, kar

je slovenskega. Z napeto pozornostjo je nad 200 poslušalcev, med katerimi je bilo zlasti veliko število mladeničev in deklet, poslušalo zares zanimiv poljudni govori. Prisrčna zahvala gospodu doktorju za njegov trud!

p Ptujška gora. Veselica našega Bralnega društva dne 20. novembra se je dobro obnesla. Poslušalci smo bili vsi zadovoljni. Mladi godci, dobri pevci, šaljivi igralci so nam delali prijetno zabavo. Splošna naša želja je, da bi jih videli in slišali še večkrat. Pokazalo se je, da se dobijo na Gori izborne moči, ki nam lahko nudijo še večkrat kaj podobnega. Posebno je pokazal seveda svojo muzikalno zmožnost g. organist Polič, ki je izvežbal novo gorsko godbo in precejšen pevski zbor. Naj le pogumno nadaljujejo započeto delo. Bralno društvo naj se pa tudi v drugem oziru oživi in začne zopet delovati, zdaj po zimi je posebno čas za to. Na svidenje prihodnjič!

p Vurberg. Dne 25. oktobra t. l. je posestniku T. koby Mesarec v Grajenščaku pogorela hiša do tal. Ta se ni vnela streha sosedove hiše, ki je zavarovana pri banki „Slaviji“, se je zahvaliti le štirim pridnim možem gasilcem. In „Slavija“ je le radi prošnje, ne sama od sebe, kot je pravil njen tukajšnji zastopnik, poslala 10 K. Te bi se morale razdeliti med vse štiri gasilce. Toda podporo je tukajšnji zastopnik „Slavije“ razdelil samo med dva, drugima dvema pa ni nič dal. Zakaj ne? Pa vendar ne zato, ker nista njegova politična prijatelja? Pravičnost mora vladati povsod.

p Sv. Bollenk pri Središču. Dne 24. m. m. po 5. uri zvečer, ko je bila že prav tema, smo videli pri Sv. Bollenku pri Središču, kakor da bi se zelo zablistilo. Kateri so bili na prostem, so videli, da se je utrnila zvezda in je padel meteor v Stanetineh, to je Medjumurju tik štajerske meje pri Jastrebeh na tla.

p Zetale. Strašno! Naši liberalci grozijo, da bo zdaj (kdaj neki?) začelo njihovo bralno društvo „delovati“. Najpoprej, pravi Berlizgov komi, bodo knjige vpisovali. Koliko jih pač imajo? Bivši njihovi člani pravimo, da jih je zelo, zelo malo. Društvo šteje 21 članov na papirju, in bi dobil vsak član komaj eno knjigo. Govori se, da se je baje izposodilo nekaj knjig iz šolarske knjižnice, za katero so darovali med drugimi tudi č. g. župnik.

p Zetale. Kakor pravi novi knjižničar liberalnega bralnega društva, čevljarški pomočnik Šircer Drežek iz Kaučeca, je sklenilo liberalno bralno društvo v Zetalah naročiti tudi — „Štajerca“. Se ni čuditi, saj se imenuje društvo tudi „Landwirtschaftlicher Leseverein“ in je liberalno, to se pravi, da je v zvezi z vsem, kar je slabega na svetu, torej tudi s „Štajerem“.

p Zetale. Umrli je dne 24. novembra najstarejša oseba v župniji, namreč Apolonija Taciga iz Kočič. Rojena je bila leta 1821. N. v m. p.!

p Zetale. Predavanje „Potovanje po Jeruzalemu in po sveti deželi“ je izvrstno izpadlo. Č. g. kaplan nam je govoril o najvažnejših krajih iz Palestine in nam jih v mnogih slikah s svojim skioptikom pokazal na steni, da se nam je dozdevalo, kakor bi bili ti kraji v resnici pred nami. Udeležba je bila obilna. Še večkrat kaj takega! Dobili smo tudi 12 novih članov.

p Zetale. To in ono. Predsednik liberalnega bralnega društva je odložil svoje mesto. Prav je imel. Prvič, to mesto nič ne nese. Drugič ni nobena čast, biti predsednik društvu, ki nima skoro nič knjig in časnikov; poleg nekaj gospodarskih časnikov, s katerimi hočejo liberalci pridobiti ljudi, nimajo drugega nič, kot lažnjiva in brezverska celjska brata „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“. Tretjič ga je menda le sram, podpisovati fehtarije društva, ki pošilja svoje prošnje ali vsaj namerava pošiljati pod naslovom: „Landwirtschaftlicher Verein in Schiltorn.“ Čudite se temu, ko vendar slišite, kako strašni Slovenci so liberalci, namreč gg. učitelji in Berlizg in nekaj njegovih dolžnikov. Pa to je že stara stvar. Liberalci obraž svoj plašč vedno po vetru. Učiteljem (liberalnim) sedaj iz Gradca komandirajo, da morajo z „Lehrerbundom“ držati. Zakaj je še g. predsednik odstopil? Četrthič ga je bilo sram, da bi bil predsednik društva, ki nima članov. Žalostne so razmere pri liberalcih. Izposoditi so si morali imena gg. učiteljev v Gaberju, v rogaški župniji, da so na papirju spravili skupaj — 21 članov. Za predsednika tega imenitnega bralnega društva je zdaj izvoljen vsem dobro znani Simon Potočnik ali po domače Gajski Simek. Zdjaj bo slo — še bolj nazaj!

p Zetale. Vžigalice „V korist obmejnim Slovencev“ se dobijo v trgovini gospe Peterfi. Berlizg jih sicer tudi ima, pa baje samo za č. g. kaplana; če jih drugi zahtevajo, jih liberalni komij Francelj ne da. Zato gremo pa rajši v novejšem času po vžigalice k gospej Peterfy. Je že tako...

p Kostrivnica. Naši nasprotniki si hladijo jezo nad drevjem. V noči od 14. na 15. listopada sta dva škrica napol podžgala velik bor na hribu posestnika g. Marka Ogrizka, da se je potem podrl. Na hribu, kjer je ta bor stal, je vsako leto plapolala slovenska zastava, se je streljalo, zažigal kres, pele lepe narodne pesmi in se je navduševalo v proslavo slovenskim bratom, sv. Cirilu in Metodu. To je nemškutarje tako grizlo, da so mislili, da so napravili s tem konec, pa se močno motijo. Za naprej vam obljubimo, ako Bog da, še višje bo slovenska zastava plapolala ravno na tem hribu. Vidva ponočnjaka pa glejta, da povrnete posestniku drevesa škodo, ker sta oškodovala drevo, da ni za rabo. — I. K.

p Pri Sv. Križu tik Slatine so še dvakrat dekleta „Bralnega društva“ predstavljala ganljivo gledališko igrano „Dve materi“ v čitalnici. To tako izvrstno, da so imenitni gospodje bili prav zadovoljni. Ker se bo igra samo še prihodnje nedelje, 4. decembra ponovila, zato se domačini in sosedje uljudno vabijo. Navadna vstopnina samo 40 v.

Ljutomerski okraj.

l Križevci pri Ljutomeru. Zmrznil je dne 19. m. m. dninar Vrbnjak iz Logarovec. Navlekel se je tako „ptujšice“, da je ob potu obležal. Pred 14 dnevi so mu zakopali ženo. — V nedeljo, dne 20. m. m. je utonil posestnik Kosi iz Gajšovec, ko je šel domov čez Ščavnico. Na brvi se je spodrsnil ter padel v narasli potok. Žena, ki mu je šla nasproti, je videla nesrečo, a rešiti svojega moža ni mogla. Rajni je zapustil več nepreskrbljenih otrok.

l Gor. Radgona. Poročil se je dne 23. m. m. gospod Alojzij Kurnik z gđe. Pepco Hauserjevo iz Göronec. Mlademu zakonskemu paru mnogo sreče in blagoslova!

l Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 4. decembra, popoldne ob 3. uri v šoli svoj občni zbor z običajnim vsocredom. Pridite vsi člani.

l Ljutomer. Bralno društvo za Ljutomer in okolico priredi v nedeljo dne 4. decembra zvečer „tombolo“, v gostilni g. A. Vauptiča. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Škale. Mladeniči so nas dne 27. novembra presenetili z deklamacijami. Poslušalec nas je bilo lepo število. Zastopani so bili možje in tovariši, tudi dekci so zvedavo privzdigovali svoje glavice. Nežni spol je bil častno zastopan. Z zanimanjem smo sledili pripovedovanju o življenju na ladiji, o morju in njegovih lastnostih, o slovitem mestu Jaffa, o Arabcih. Arabska zunanost in treznost bi nam še ugajala, a njihova vera, lenoba in beračija naj ostane njim samim, saj vemo, da bodo še dalje neusmiljeno trpinčili svoje uboge živali. Rekli smo: Če so po drugod razmere tako neugodne, ostanemo raje v slovenski domovini. Za njo so nas koncem navduševali prijazni glasovi slovenskih budnic, zvenečih in milih tamburic. Na svidenje!

Konjiški okraj.

k Konjice. Najemnik „Narodnega Doma“ nam je poslal na dopis v zadnji številki našega lista nekaj pojasnil, iz katerih posnamemo sledeče: Odkar ima sedanji najemnik Narodni Dom, v njem še ni nikoli prišlo do pretepa. Za to, kar se godi v obližju Narodnega Doma, gostilničar ne more biti odgovoren, ker zahajajo tja ne le gostje iz Narodnega Doma, temveč tudi iz vseh drugih gostiln. Tudi ne odgovarja resnici, da bi 15- do 16letne deklice plesale pozno v noč, in sploh da bi kdo zapil in zaplesal krščanski nauk.

k Kebelj na Pohorju. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ smo brali v članku „Kolera“, da so okrog glavarstva po naročilu namestniške izdala na občine mnogo zelo važnih odredb, med katerimi je tudi ta, da morajo občine strogo nadzorovati snajenje studenec in vodovodov. Brali smo tudi, da morajo biti korita-napajališča oddaljena 10 do 15 metrov od studenec in vodnjakov. Pri nas je pa ta važna in koristna odredba še popolnoma neznana, ali pa se vsaj ne izpolnjuje. V neki vasi, kjer bivajo župan, dva občinska svetovalca in dva odbornika, torej skoro polovica odbora, so, kar se tiče snaje pri pitni vodi, zelo na slabem. Vodnjak in korito za živino napajati sta popolnoma skupaj, razdalja med njima ni niti eden meter in na okoli je nesnaje in blata, da se človeku kar gabi. Pere se tudi tik vodnjaka, tako, da voda iz perila prav lahko najde pot nazaj v vodnjak. Ali more biti potem takšna voda zdrava in pitna? Nam se zdi, da ne. Še žival bi se pritoževala nad takšno nesnago, ako bi zamogla govoriti, človek bi se pa ne! Opozorjamo višje oblasti, posebno pa občino, kateri je sedaj to zaukazano, da se ta nedostatek odpravi. Torej na delo za blagor ljudstva! — Sosed.

k Konjice. Novemu strankskemu župniku, prejšnjemu našemu kaplanu č. g. Viktorju Pregleju se iskreno zahvaljujemo za njihovo vneto in postrvalno delo v naši organizaciji. Dekliška zveza.

Celjski okraj.

Celje. Tečaj za nadzorstvo v Celju je obiskovalo nad 30 članov nadzorstva zadrug iz okrajev Celje, Rogatec, Smarje, Vransko, Gornji Grad, Slovenji Gradec, Sevnica, Laško, Kozje, Brežice in Šoštanj. Vesel pojav je, da so se tečaja udeležili zastopniki najbolj oddaljenih zadrug, dočim udeležba iz kroga bližnjih zadrug ni bila taka, kakor bi bilo želeli. V sredo, dne 23. m. m. je otvoril nadrevizor Vladimir Pušenjak tečaj in predaval o dolžnostih nadzorstva v smislu določb zakona, pravil in poslovnika. V poljudni obliki je razložil udeležencem njih dolžnosti in pojasnjeval posamezne točke z vzgledi iz prakse. Nato je govoril o sejah nadzorstva in sestavi zapisnikov ter nam razložil vse knjige, katere uporabljajo naše zadruge. V četrtek, dne 24. m. m. je nadrevizor udeležence na podlagi formularjev, katere je imel vsak udeleženeec pred seboj, navajal k pregledovanju knjigovodstva in računskega zaključka. Vsi člani nadzorstva so pazno sledili predavanjem in se pri posameznih točkah oglašali k besedi. — V sredo, dne 23. m. m. zvečer se je priredil na čast udeležencev tečaja zabavni večer, katerega so posejili v lepem številu somišljeniki iz Celja in zunanjih krajev. Resni in šaljivi besedi je sledilo petje, godba, vladalo je neskaljeno veselje. V veselju so se udeleženci spomnili tu-

di narodno-obrambne družbe „Slovenske Straže“, razni govorniki so še v lepih besedah pozivali k ustanovitvi podružnice, in se je nabralo 30 K za „Sl. Stražo“.

c Trbovlje. Kmetje in vi krščanski možje in delavci, ali hočete res pripustiti, da bi vam odslej vladalo in zapovedovalo 7 socialnih demokratov v občinskem zastopu? Sedanji obč. zastop se je udal rdečkarjem, našo stranko je pa brenil v stran, kakor da bi je ne bilo. Kmetje in delavci, zapomnite si to! Kdor voli dotične kandidate, ki jih vsiljuje stari občinski svetovalec, je izdajica naše stranke in nima srca za blagor kmeta in delavca. Krščanski kmetje in delavci na noge zoper trboveljske in hrastniške liberalce in socialne demokrate, ki so edini v boju zoper krščansko stranko!

c Dobrna. Kmetijska podružnica je imela, kakor je bilo že naznanjeno, dne 11. m. m. prav dobro obiskano zborovanje, pri katerem je govoril gosp. potovalni učitelj Goričan o različnih kmetijskih zadevah. Posebno se je opazilo veliko zanimanje poslušalcev za sadjerejo. Človek bi ne verjel, kolikega pomena so Kmetijske podružnice za nas Slovence. Že to, da smo združeni stanovsko v družbi, ki nam nudi veliko dobrot, kakor pouk, časnik: „Gospodarski Glasnik“, podpore za nakup strojev, itd., je velikanskega pomena. Skoda, da se je slovenski kmet tako pozno vzdramil. Stajerska kmetijska družba je imela že davno po nemškem delu in po nemškutarskih mestih in trgih na Slovenskem Stajerju svoje podružnice, a te podružnice so bile in so še deloma danes le strankarske, samo za nemške in nemškutarske „purgarje“. Tako nemškutarska podružnica je bila svoj čas tudi na Dobrni, pa za koga? Za kmeta? ne! Za grajščake: kakor za gosp. Langerja, veleposestnike Orosel, Frohner itd. Za ubogega kmeta se ni nobeden zmenil, k večjemu tisti, kateremu je nosil svoje denarje in svoje blago prav poceni prodal. Danes imamo na Dobrni Kmetijsko podružnico, in glejte, ker so jo kmetje, rekel bi, izsilili, saj so se graški gospodje branili z vsemi silami, hoteli so nas med drugim priklopiti celjski podružnici, je vsa nemškutarska družba na Dobrni tej podružnici sovražna. Naši kmetje, ki „držijo“ s privandranimi nemškutariji, niso pri podružnici, ne obiskujejo predavanja, so vzorni v nazadnjaštvu in ne pomislijo, kako se smešijo pred celim svetom s takim postopanjem. Namesto, da bi vsak kmet domačin držal s svojimi rodnimi brati, ki jih veže vera in narodnost, se ti posilinemški nazadnjaki pajdašijo z zasmehovalci in preganjalci vsega, kar je slovensko. Kedaj, vas prašamo, kedaj se vam bo enkrat v glavi zjasnilo, da boste spoznali, kako grdo delate, da izdajate slovensko stvar. Veselo pozdravljamo moža postopanje naših vrlih poslancev v Gradcu. Ker nam Gradec nikoli ni bil naklonjen, in se je državna podpora, namenjena za povzdigo kmetijstva, razdelila do predlanskega leta skoro izključno le Nemeem, so zahtevali naši poslanci, naj se za slovenski del Stajerske ustvari poseben oddelek, ki bi razdelil državne in deželne podpore, oziroma oskrboval za slovenski del dežele — takoimenovani kulturni odsek. Nemci seveda tega nečisto dovoliti, in poslanci zopet ne odstopijo od svoje pravične zahteve. Kmetje na slovenskem Stajerskem bi morali biti kakor en mož za svojimi poslanci, vsi bi morali biti zapisani v kmetijskih podružnicah, da bi ogromno število kmečkih članov kmetijske podružnice premagalo nemško oholost in krivičnost — in kaj je: brat dela zoper brata, kmet zoper kmeta, naši spodnještajerski kmetje se nočejo v kmetijskih podružnicah združiti v mogočno organizacijo, menda se bojijo ti nemškutarski podrepaniki, da bi nemški sodeželani dobili premalo bogato obložene mize. Svoj čas, ko se kmetje še niso tako zavedli kot danes, se je delila podpora n. pr. za zboljšanje travnikov po 80%, danes dobi ubogi kmet le še kakih 20 odstotkov. Nemški grajščaki, veleposestniki in nemškutarski tržani so si stavili lepe hleve, so si popravljali živino s pomočjo bogatih podpor, danes pa bi kmet le od strani gledal, kako delajo s podporami, ki so njemu namenjene!! Naj te vrstice pomagajo, da se bodo kmetje združili v kmetijskih podružnicah, skupno delovali za svoj prid in napredek, ne pa eden drugemu nasprotovali. „Viribus unitis“ je geslo našega sivolasega vladarja, z združenimi močmi si bomo zboljšali svoj težavni poklic. Da smo še tu, osobito na Dobrni, kot gospodarji svoje slovenske zemlje, komu se imamo zahvaliti? Le složnosti, s katero so naši predniki ljubili svoj kmečki poklic in ga spoštovali in so bili neomajani v sv. veri in ljubezni do slovenskega materinega jezika. Leta 1924 bo 300 let, odkar je slovenski Gajčnik ali Kačnik izročil naše toplice prometu. Pa tuji vpliv je šel mimo slovenskega Dobrnčana, ne da bi mu vzel vero, ne narodnosti in tudi ne stanovskega ponosa.

c Dobrna. Shod, ki je bil napovedan za nedeljo, dne 27. novembra ob 9. uri zjutraj, se ni mogel vršiti. V soboto je cel dan snežilo, in bilo se je bati, da gg. poslanci ne bodo mogli priti iz Dunaja. In res se je gosp. poslanec Pišek v dveh pismih opravičil, češ, v soboto je še pienarna seja in važno glasovanje. Gosp. dr. Benkovič in Alojzij Terjav sta se pa morala iz Višnje vrniti v Celje, ker jima je živinca vpešala. Brzojavno sta se opravičila pri volilcih. Mi gospodom poslancem prav nič ne zamerimo. Bo pa drugokrat shod. Naši vrli šentjoščani pa itak niso prišli v tistem številu, kakor po navadi zaradi slabega vremena. Kako se pa volilec dobrnske občine zanimajo za politiko, se je videlo v nedeljo, kajti v kljub skrajno slabemu vremenu so se zbrali možje volilci v hotelu „Union“ v lepem številu. Na vest, da poslancev ne bo, so se mirno razšli, vpoštevajoč važne

razloge. Kedaj se bo shod vršil, se bo pravočasno naznanilo in prepričani smo, da nas bo tedaj še veliko več prišlo, kot v nedeljo. Poslanci in volilci na gotovo svidenje v kratkem!

c Dobrna. Dne 28. novembra dopoldne je umrl Mihael Stuncl. Rojen je bil leta 1826, je torej dne 26. septembra izpolnil 84. leto. Rajni je bil dober gospodar in priljubljen sosed. Leta 1902 je obhajal svojo zlato poroko. N. v. m. p.!

c Braslovce. V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ sem čital dopis iz Polzele, v katerem se poroča, da obiskuje več otrok iz naše občine novo nepotrebno šulferajnsko šolo na Polzeli. Da bodo pa cenjeni bralci „Slovenskega Gospodarja“ vedeli, kakšni so starši teh otrok, povem na kratko, da so sami liberalci; čitajo razne „Nar. Liste“, in volijo seveda tudi liberalno. „Narodni List“ bo pa še vedno pisal o zavodnosti svojih pristašev. Pretežna večina občanov je v taboru Kmečke zveze, pa niti eden ne pošilja otrok v to mučilnico. Več otrok ima veliko bližje v domačo, še novo, krasno šolo; pa jih starši raje pošiljajo veliko dalje, v bivši oslovski hlev. No, se pač vidi pri liberalcu, kaj mu je za narodnost; marsikateri bi še nebesa prodal za „blaženi“ nemški jezik. V tem času so se pa otroci že grozno veliko naučili. Nekoč srečam deklice iz šulferajnske šole, ki so me kar obsipale z „Guten Tag“. Za njimi pridejo dečki. Ti so se pa kar priduševali; seveda slovensko, ker nemški ne znajo. Kaj bomo še vse doživeli, nam pove prihodnost. Tisti starši, ki pošiljajo svoje otroke v to, naravnost nepotrebno šolo, naj si zapišejo v svoje trde butice znani rek: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“

c Gornji Grad. V naprednih listih vlada neko veliko veselje, ker državni pravdnik ni našel nič tožljivega v besedah, katere je govoril g. nadučitelj Iv. Kele v Novi Štifti o olju, o maziljenju duhovnikov ter o škofovi solati. Se beleži brez opazke.

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Tukaj se bo obhajal sv. misijon od 8. do 15. decembra. Vodila ga bodeta dva gg. patra iz reda sv. Frančiška. Že 22 let ni bilo tukaj sv. misijona. Ta slovesnost ima tem večji pomen, ker je preteklo menda že 350 let, kar se je pričela staviti tukaj prva romarska cerkev, katere je leta 1850 pogorela do tal. Ta jubilej so farani proslavili že s tem, da so omogočili napraviti novega gl. oltarja iz marmorja. Oltar je mojstrsko delo znanega umetnika gosp. Iv. Vurnika v Radovljici. Kakor se sliši, se to delo z drugimi napravami, ki so z njim v zvezi, stalo čez 12.000 K. Žal, da so bile nepremagljive ovire, da bi se oltar v tekočem letu posvetil, na kar so se stanovalci celo poletje veselili.

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Iz Amerike se poroča, da se je tam ponesrečil mladenič Matija Golob, tukajšnji rojak, ki je šele letos poleti šel iskat v novi svet bogastva. Plini v jami so se vneli in napravili mlademu življenju nagel konec. Zelja po bogastvu jih mnogo iztve iz domovine ter jih tira v nevarnosti v tujem svetu. Mesto bogastva najde marsikdo nesrečo.

c St. Vid pri Grobelnem. Že zadnjič je poročal „Slovenski Gospodar“, da si prilastujejo šentvidski liberalci oblast, poučevati kaplana, kakšen bi moral biti in kaj mu je dovoljeno storiti, če hoče, da bodo z njim zadovoljni. To se sprevidi zopet iz laži. „Nar. Lista“ štev. 45, kjer, kakor pravijo, opozarjajo kaplana najprej mirno, naj se drži svojega reda. Ogleдали so si namreč naprednjaki kaplanovo delovanje od vseh strani, in našli so na njem mnogo madežev, največji je pa neki ta, da smrtno sovraži liberalce. Ubogi kaplan! Kaj ti preostaja drugega, kakor da se poboljšaš, temeljito poboljšaš. Če tega ne storiš, potem gorje ti! Pošla jim bo njihova potrpežljivost, in zaželi bodo metati bombe na tebe. Cemu vikaš svoj nos v klerikalno bralno društvo in v klerikalno posojilnico? tako namreč milo vzdihujejo naprednjaki. Pa ljube duše, to ni tako, kakor si vi mislite. Če bi ne bilo dovoljeno, ustanavljati bralnih društev in posojilnic, potem bi bilo že zdavno izginilo vse iz St. Vida, bralno društvo in posojilnica. A da oboje še obstoji, je dokaz, da nima zoper njo nič niti duhovska, niti svetna oblast. Nasprotno, obe oblasti še pospešujeta take naprave in jih priporočate. Seveda, kadar se kaj sličnega ustanavlja, bi se moralo po mnenju naših liberalcev prositi najprvo nje za dovoljenje, potem šele drugod. In če se sploh kaj ustanovi, bi moralo biti tisto liberalno, ne pa klerikalno. Ker tisti, ki kaj klerikalnega ustanovi in zraven sodeluje, pokaže s tem, da sovraži liberalce; tako vsaj zatrjujejo šentvidski nazaj-naprednjaki, in pravijo, da jih kaplan komandira. V čem pa obstoji ta komanda, tega natančneje ne povejo. In če dalje pišejo, da niso oni zaradi duhovnikov na svetu, ampak duhovniki zaradi njih, jim moramo pritruditi. Zato tudi vidimo, kako radi zahajajo ob Gospodovih dnevih nekateri k službi božji. Zakaj duhovniki niso za nje zato na svetu, da bi hodili k njihovim sv. mašam in da bi poslušali njihove pridige, ampak zato, da jih napadajo po liberalnih listih. Zaradi tega se tudi ne čudimo, če pri nas vera peša. Saj so tudi gospod zadnjič enkrat povedali, kam pripelje človeka branje liberalnih časopisov, in so navedli za zgled Portugalsko, kjer je bilo zadnji čas vse podivjano. Seveda, če dokaže človek, da liberalci lažejo, jim je ta dokaz zavijanje. In da lahko kaj takega trdijo, privlečejo nekaj na dan, na kar še nihče misli ni. Podpiši se torej drugokrat, dopisnik, da bomo vedeli, s kom imamo opraviti. Zadnjič smo ti povedali, da si „lažnjivec najdebelejši vrste“, in to ime se ti menda res zdi častno, ker se do sedaj še nisi potrudil, da bi pisal resnico; zato si ga obdrži še za naprej. Prihodnjič pa zopet lahko napi-

šeš članek v „Narodnem Listu“ o sovražnikih, kakor si v zadnjem; saj je to že navada ljudi, da če česa ne morejo dokazati, potem pa začnejo zmerjati, in so vsega drugi krivi, samo oni so nedolžni, in celo nesramno trdijo, da jih drugi sovražijo. Pa kdo bo take uboge zapeljane revesovražil. Nasprotno, vsakemu se smilijo in vsak jih pomiluje ter jim želi, da bi jih kmalu srečala pamet.

c Sv. Ema. Dne 25. novembra nam je gospod potovalni učitelj Pirstinger v prostorih bralnega društva predaval o sadjarstvu. Gospod potovalni učitelj je lastnoročno pokazal, kako se kopljejo jame in je tudi čisto sam drevo vsadil. Iz šole gredoči otroci so bili vsi navzoči pri pouku, ker v otročjih mladih srcih ostané največ koristnega za nadaljno življenje. Vsa hvala in čast gg. voditeljem, kateri so opozorili otroke na ta važen pouk.

c Sv. Ema. V občini Roginska gorca je bil dne 27. novembra t. l. izvoljen županom vrl in odkritosrčen mož Stefan Štof v Virovicah, namesto umrlega prejšnjega župana I. Smeha.

Brežiški okraj.

b Rajhenburg. V nedeljo, dne 27. m. m. se je vršil tukaj dobro obiskan okrajni zadružni shod. Po pozdravu zastopnika Zadrudne zveze se je izvolilo tukaj okrajno predsedstvo, in sicer kot predsednik I. Potovšek iz Artič, kot podpredsednik M. Kozinc iz Sevnice in kot tajnik M. Cerjak iz Rajhenburga. Shod je sklenil, da se vrši prihodnje leto okrajni zadružni shod v Vidmu. Gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak je obravnaval delovanje nadzorstva, denarno draginjno, tekoči račun, sestavljanje zadolžnic in poročstvo. Po izvajanjih predavatelja se je vnela živahna razprava. H koncu je gosp. Pušenjak še pojasnjeval vzroke sedanje draginje in razpravljal o sredstvih za pospeševanje živinoreje in skupno prodajo živine.

b Sromlje. K dopisu v zadnji številki nam poročajo Karol Bahčič, Franc Bahčič, Jožef Ban in Matija Petan, da so bili sicer v preiskovalnem zaporu, ker so bili osumljeni, da so ubili starega Bahčiča, a da se je kazensko postopanje zoper nje ustavilo, ker so popolnoma nedolžni.

b Pilštanj. Dne 23. novembra je umrl v deželni bolnišnici v Gradcu gospod Janez Lah, gostilničar na Pilštanju, v starosti 38 let. Šel je v Gradec iskat zdravja, pa je našel mesto zdravja smrt. Zapušča žalujočo ženo in pet majhnih nepreskrbljenih otročičev. Rajni je bil mož, kakor jih je malo najti med gostilničarji. Vsak, ki ga je poznal, ga je moral nehoti ljubiti in spoštovati. Hodil je rad v cerkev, in še zadnji čas, ko je že bolehal, je šel še skoro vsaki dan k sv. maši. N. v. m. p.!

b Smarje pri Sevnici. Dne 25. m. m. si je grašćinski voznik iz Planine, Janez Vrtačnik, zlomil nogo. Misli je stopiti na voz, a ravno v istem času so konji voz premaknili ter mu je spodrsnilo, da je padel pod voz. Prinesli so ga v hišo gosp. Markelna ter takoj poklicali sevnškega zdravnika, da mu je nogo obvezal. Drugi dan so ga peljali domov na Planino.

b Zdole pri Brežicah. Opazoval sem pred nekaj dnevi, kako sta šla dva moža po cesti iz krčme Janeza Černoga. Bila sta to Franc Kuhar in Krošl, ki se čutita pristaša liberalne stranke. Med potom pravi glavni junak: „Mi smo tajčarji, mi nismo slovenske smeti; kaj nam kdo more, mi smo mi.“ Stari pregovor pravi: motoški vkup, remenčki vkup; po novem pregovoru pa nemškutariji in liberalci vkup; gliha vkup štriha.

b Kozje. V vseh krogih zelo priljubljena c. kr. poštna aspirantinja, gđe. A. Čamernek, je prestavljena. Pravijo, da je to delo protestantskega advokata dr. Zirngaste. Toda njega ne zadene glavna krivda, temveč nekega bivšega študenta, kateremu dela hujskanje očividno zabavo. Mi si bomo tega gospodeka malo natančneje ogledali, ko pride zopet v našo družbo, in mu svetujemo, naj se rajši briga za se in svojo bodočnost, ljudi pa naj pusti pri miru. Sicer smo primorani govoriti z njim na tak način, da mu ne bo prijetno.

b Planinska ves. Pri občinskih volitvah dne 26. novembra t. l. je zmagala katoliško-slovenska stranka proti Jazbec-Sešerko-štajerejski stranki popolnoma. Niti eden Jazbecov pristaš ni prodrl. Večine na naši strani so bile silovite. V II. volilnem razredu 48 proti 7; v III. razredu 18 proti 2; v I. razredu 7 proti 2. Slava zavednim volilcem!

b Smarje pri Sevnici. Redni občni zbor tukajšnjega Slov. kat. izobraževalnega društva se vrši v nedeljo dne 4. t. m. popoldan po večernicah v kaplaniji v Sevnici. Olanj, udeležite se ga po no številno.

Vestnik mladinske organizacije.

Trbovlje. Pri nas prirede večkrat naši Orli kako veselico z igrokazom. Vrhunec svoje zmožnosti v tem oziru so nam pokazali v nedeljo, dne 20. nov., ko so nam priredili prvič v novem „Društvenem Domu“ žaloigro umrlega pesnika-duhovnika „Za pravdo in srce“. V tej 5dejski žaloigri, ki je trajala 3½ ure, so izvrstno rešili vsi svoje vloge. Zlasti moramo občudovati vrlega brata Slavko Govejšeka, ki je vodil vso igro in izvrstno rešil vlogo mladega graščaka Erazma, ki se bori z mladeničem Andrejem (br. Jordan) za logarjevo hčer Katarino (gđe. Podrenikovo). Oče Katarine, stari logar (brat Černe) ima na svoji strani vse kmete, ki nočejo več prenašati krivic graščakinje Barbare (gđe. Cukljati), matere Erazma, ampak se končno uprejo svoji graščinski gospodi,

da pribore sebi zopet svoje pravice. Vse bi jim Slo po sreči, če bi ne bilo vmes graščakovega oskrbnika Dizma (br. Zupan), ki stori za denar vse in izda kmete. Grajska vojska osvobodila graščakinjo in njene ga sina, ki so ju med tem kmetje vjeli, a iz maščevanja, da noče podati Katarina svojega srca Andreju, kmečkemu fantu, ampak dobremu in blagemu Erazmu, sinu graščakinje, zabode Andrej nož v srce svoje ljubljene Katarine, ki se zgrudi mrtva na tla. Očetova ljubezen do Katarine šele zdaj izbruhne na dan, ko je že vse prepozno. Tako se je končala žalostna igra „Za pravdo in srce“. Dvorana je bila pri tej priliki natlačeno polna, in občina želja je bila, da bi se igra ponavljala, kar se bo najbrže zgodilo.

Sv. Pavel pri Preboldu. Predavanje, ki ga priredi Katoliško izobraževalno društvo v St. Pavlu, se je vsled mladeniškega tečaja v Petrovčah preložilo na nedeljo, dne 11. decembra. Na zborovanju, ki bo popoldne po večernicah, bo govoril g. dr. Josip Hohnjec iz Maribora o mladinski organizaciji. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva, zlasti mladeniče, prav uljudno odbor!

Iz celega sveta.

Tepen minister. V Londonu imajo ženske močno organizacijo, ki nastopa najodločnejše za žensko volilno pravico in uprizori za njo večkrat velike demonstracije. Dne 22. m. m. so napadle angleškega ministrskega predsednika Asquitha, ki je zapustil parlament. Obkolile so Asquithovo kočijo in pobile s palicami šipe. Policija je zaprla približno 100 demonstrantk. Ostale so se podale pred Asquithovo stanovanje, kjer so demonstrirale, dokler jih ni pregnala policija. Podale so se končno v Whitehal, kjer so se ponovno spopadle s policijo.

Volkovi na Kočevskem. Iz Novih Lazov se poroča, da so se po snegu 18. m. m. pojavili volkovi. Nek kmet je krmil zgodaj jutraj konje. Videl je volka, ki je napadel psa, drugi je pa stal blizu z žarečimi očmi. Kmet ves prestrašen je sicer napočil volka z gorjačo, a komaj se je odstranil, se je volk vrnil in odnesel psa. Sledovi volkov so se nato izgubili.

Mlad ženin z 91 leti. V oršovski cerkvi na Orškem se je oženil začetkom minolega mes. P. Kondar, bogat kmet, ki je dovršil 91. leto starosti. Svojo mlado ženo je spoznal pri trgatvi, v treh tednih se je že z njo poročil. Prvi čardaš je zaplesal pri poroki Kondor s svojo ženo. Drugi dan pa se je napočil z ženo na poročno potovanje v Bukarešt. Starec je čvrst in krepak, pred poroko je prepisal velik del svojega premoženja na ženo. Najstarejši sin Kondorov, ki ima že 70 let, se je na dan očetove poroke zaročil.

Hiše iz stekla. V Pittsburgu v Ameriki se bo začela graditi hiša, nenavadna od zemlje do strehe — hiša iz stekla. Čez 10 let, tako zagotavlja eden prvih tovarnarjev stekla, bodo mnogi ljudje v Ameriki gradili hiše samo iz stekla, ker bodo po svoji trajnosti, lepoti in zdravstvenih prednostih daleč nadkrijevale hiše iz opeke, pa bodo navzlic temu cenejše, nego današnje zgradbe. Posel slikarjev, tapetnikov itd. bo povsem nepotreben. Opeka na strehi bo iz stekla in bo boljše odbijala toplino nego vsaka opeka iz glin. Novim steklenim hišam ne bo mogel nič škoditi niti požar niti vlaga. In kar je glavno — te hiše bodo cenejše, nego današnje, ker se da steklo za zgradbene svrhe izdelovati zelo po ceni.

Najnovejše novice.

Posl. Roškar je zastopal včeraj stališče Slov. kluba in tisočerihi živinorejcev v državni zbornici. Protestiral je proti uvozu mesa iz Argentine. Govoril je proti odpravi carine na meji, ker je zmerna carina 30 K prepotrebna, da vreja cene naše živine. Ako se odpravi carina in dovolji nameravani uvoz 33 milijonov kg na leto iz raznih posebnih držav, tedaj bodo padle cene za našo domačo živino na tako nizno, da se živinoreja nikakor ne bo izplačala. Dokazal je tudi s številkami, da redijo mali in srednji posestniki največ živine, in da se reja šele zadnja leta pri primerno zvišani ceni izplača. Poudarjal je nadalje, da je zelo čudno, da se nad draginjo industrijskih izdelkov, kateri so mnogo višja, nikdo ne izpodbija. Odklanjal je, da bi zakrivila draginjo živil poljedelci, kar jim podtikajo socialni demokrati. Sicer pa sledi celoten govor po stenografskem zapisniku.

Škof v Trstu bo postal ljubljanski kanonik dr. Karlin.

Maribor. Opozarja se na krasno igro „V znamenju križa“, ki jo priredi Dramatično društvo dne 11. decembra 1910 v Mariboru.

Maribor. Porotne obravnave. V pondeljek dne 28. novembra so se pričele porotne obravnave. 18letni Alojzij Kežmann je bil obsojen radi posilstva na 15 mesecev težke ječe. — Jožef Polajžar, 19letni sodarski vajenec iz Novevasi pri Ptuj, je težko poškodoval 76 let starega dninarja Janeza Vidoviča ter ga oropal 2 K. Zato je dobil Polajžar 4 leta težke ječe. — V torek, 29. nov. je sedel na zatožni klopi Jožef Jagodič, dninar iz Spodnjega Dupleka. Obtoženi je šel dne 15. septembra 1910 zvečer v družbi drugih fantov na Vurberg kosit otavo. Ko so šli kosci, pojoc veselo pesem, mimo Berlingerjeve hiše, začel je pekovski pomočnik Fr. Horvatek metati na fante čez plot kamenje in drva, ne da bi katerega zadel. Jagodiča je to izzivanje tako raztogotilo, da je zamahnil s koso skoz plot proti Horvateku ter ga zadel tako nesrečno, da se je Horvatek čez nekaj trenutkov zgrudil s prerezanim obrazom in vratom ter globoko

rano na prsni, mrtev na tla. Jagodiča so spoznali porotniki krivim, ter je bil obsojen na štiri leta težke ječe.

Slov. Bistrica. Namesto vožne pošte se bo poštna zveza med Slov. Bistrico in kolodvorom južne železnice s 1. dec. t. l. oskrbovala s slovenjebistriško železnico.

Št. Ilj pri Mislinji. Krajni šolski svet priredi v korist šolske mladine tombolo, koja se vrši dne 8. decembra ob 3 uri popoldne v gostilniških prostorih g. Ivana Čsa p. d. Jevnik. Prijatelji šolske mladine se vabijo na mnogobrojni obisk.

Fram. Izobraževalno društvo v Framu vabi uljudno na predavanje, ki je bo imel g. J. Priol v nedeljo po večernicah v društvenih prostorih

Svinjski sejem na Dunaju dne 22. nov. 1910.

V početku sejma je bilo 7429 alpskih svinj, 5670 ogrskih svinj skupaj 12799 svinj; naznanjenih (katere se pridejo na sejem) je bilo 598 svinj, skupaj torej 13397 svinj. Prodajale so se dobro rejene ogrske svinje od 138 do 138 vin, izvanredno do 137 vin., srednje od 128 do 132 vin, stare in lahke od 120 do 126 vin.; alpske svinje od 120 do 128 v., izvršene plemenske svinje od 100 do 112 vin, za 1 kg živ teže. Tendenca: Na današnji sejem se je priglasilo 368 alpskih svinj več, 30 ogrskih svinj pa manj nego zadnjič. Alpske svinje so se prodajale za 6 do 10 vin. ceneje, ogrske svinje tako kot zadnjič.

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 28. novembra 1910.

Na sejmu je bilo 3090 komadov rejene živine, 108 komadov pašne živine in 806 komadov slabe živine; po vrsti 2416 volov, 714 bikov, 850 krav, 24 bivolov, skupaj 4004 komadi živine. Prodajali so se: dobro rejeni voli od 104 do 108 K, srednji od 98 do 102 K, slabši od 84 do 96 K, izvanredno do 120 K; dobro rejeni biki od 96 do 104 K, srednji in slabši od 84 do 94 K, izvanredno od 76 do 106 K; dobro rejene krave od 90 do 96 K, srednje in slabše od 74 do 86 K, izvanredno do 104 K; dobro rejeni bivoli od 70 do 80 K, srednji in slabši od 60 do 69 K; ogrska pašna živina od 60 do 92 K; slabša živina od 54 do 72 K za 100 kg žive teže. Tendenca: Na tem sejmu je bilo 707 komadov živine več kakor na zadnjem. Dobro rejena živina se je morala oddajati za 2 do 4 K, srednji in slabši biki kakor, tudi slaba živina za 4 do 8 K ceneje. V iaven se je prodalo 316 komadov živine.

Poročilo o živinskem sejmu v Gradcu dne 24. nov. 1910.

Na sejmu je bilo 368 volov, 179 bikov, 370 krav in 90 telet skupaj 1007 komadov živine. Prodajali so se dobro rejeni voli od 94 do 106 K, srednje debeli voli od 82 do 92 K, slabši od 76 do 80 K, voli namenjeni za pitanje, od 82 do 92 K, dobro rejene krave od 72 do 84 K, srednje debele od 58 do 70 K, sube krave od 46 do 54 K, biki od 78 do 94 K, mlade dojke krave do 4 teleta od 76 do 90 K, starejše dojke krave od 64 do 74 K, breje krave od 68 do 80 K za 100 kg žive teže. V iaven se je prodalo 360 komadov. Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 121 telet manj in 201 svinja več nego zadnjič. Cene so ostale nespremenjene.

Listnica urodništva.

Podsrda: Gg. take hvale niso ljube. — G. K. J. Bratonesi: „Naša Moč“, Ljubljana. — Kavnica: Za širše kroge nerazumljiv. Zato oprostite, da ne moremo objaviti.

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Lep stenski koledar z mariborsko sliko v dveh barvah za leto 1911 je zopet izšel. Gostilne, šole, občinski in župni uradi ga dobivajo brezplačno. Dobi va se samo pri gospodu Ivanu Klincu, tipografa, Ko roška cesta v Mariboru.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	11	25	9	50	12	—	10	—	10	—
Rž	8	38	8	—	10	—	9	—	9	—
Ječmen	8	68	8	—	9	—	9	—	8	—
Oves	8	94	8	50	9	—	9	—	9	—
Koruzna	7	26	9	—	8	—	7	50	8	—
Proso	8	—	7	75	8	—	7	—	8	—
Ajda	8	88	7	—	7	60	7	50	9	—
Sladko seno	—	—	2	25	3	—	3	—	3	—
Kislo	—	—	—	2	20	2	20	2	20	2
Slama	—	—	1	75	2	—	3	—	2	—
50 kilogramov										
Fižola	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	80	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	80	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	2	50	—	—	—	—	—	—
Maalo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, krala	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
1 kilogram										
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„ krala	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
1 liter										
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Izjava.

Podpisani Jožef Plevnik, posestnik in trgovec pri Sv. Filipi, obžalujem s tem, da sem v naglici in nepremišljeno rekel proti g. Ludoviku Indest, gostilničarju v Luki pri Žsumu in g. Janezu Tomplak, posestniku v Stopah, da sta kupila pri gospej Emiliji pl. Susić Kopač zavrelko, ker ne poznata vina. Izjavljam, da gospa pl. Susić Kopač ni imela zavrelke in tudi ni zavrelke prodajala, ter se zahvaljujem gospej Emiliji pl. Susić Kopač, da je od tožbe proti meni zavoljo razžaljenja casti od-topila.

Celje, dne 7. novembra 1910.

924

Jožef Plevnik.

Dotarilske številke.

Dne 28. novembra 1910.
 Gradec . . . 64 76 59 45 44
 Dunaj . . . 30 81 7 52 48

Kleparaka dela, kakor tudi urvanje vodovoda, plina, strelcovda, hišnih brsojavov, telefonov itd., sprejemam in iste izvršim točno in hitro. Ig. Zalokar, klepar v Br. Zilah. 911

V najem se da za več let, tik trga Konjic ob državni cesti, na novo napravljen mlin s 3 pari kamnov in stanovanjem. Več poge. g. Rešabek, Konjice, Štajersko. 901

Po ceni je na prodaj na železniški postaji v Rušah 3000 hmelovk, 5 in 6 meterskih in 3000 smrekovih kolov (semličke), 3 in 4 meterskih. Več pove učitelj Davorin Lesjak v Rušah. 910

Ženitna poudba. Mladenič plemenitega srca, neomadežnega življenja in pridne zunanosti, kateri ne zavija opojnih pijač, ter ni tobakar, je navdušen pristati katoliško-narodne stranke in voseleje z gospodičino, s katero bi mogel priti do samostojnosti. Veselje ima do gostilne ali posestva. Zavežna in vera Slovenka bi imela prednost. Poudbe pod šifro „plemenito srce št. 1“ na uredništvo. Za tajn st se jamči. 908

Velik novi hram s lepim sadonosnikom se takoj prodaja. Hram obstoji iz dveh velikih sob, ene kuhinje in ene čimaste. Za ceno se izve pri T. Mašu Klasič, na Gor. Briga št. 20 pri Ptuj. 774

Delavnica za popravila!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni. Tudi na obroki! Ilustr. cenik zastojni Gramofone od 20 do 200 K.

- Niklasta remont-ura K 5-50
- Pristna srebrna ura „ 7-—
- Original omega ura „ 18-—
- Kuhinjska ura „ 4-—
- Budiljka, niklasta „ 8-—
- Poročni prstan „ 2-—
- Srebrne verižice „ 2-—

— Večletna jamstva —
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
 urar in očalar
 Maribor, Gosposka ulica 26.
 Kupujem zlatnine in srebro. 792

Samo še 19 gramofonov

novih in izvršnihkom. po 15 K in 20 K oddamo od danes naprej proti takojšnjemu plačilu. Istotam 1000 igl samo K 1-60 in nove velike dvostranske plošče po K 2-50. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 883

Proda se skupno, tudi na dvoje ali troje, posestvo v prijaznem kraju, solčna lega, zemlja lahka za delo, četr ure od okrajne ceste, pol ure od župnijske cerkve. Njiv, travnikov, vinogradov in pašnikov je 14 oralov g adov 81 oralov. Vknjiženo ostane lahko 3000 K. Natančno pove, ako se priloži zamka za odgovor, Jožef Božič, Podgorje v St. pah, pošta Sevnica ob Savi. 896

Velik vinograd v slovečem kraju Trnovca nad Sevnico se prodaja, zraven je prostoren hram, preča, 2 sode, okoli 50 vedrov, 1 kad in 2 čebra. Zrigojanega in nasaženega vinograda je okoli 10-0 m² ostalo zemljišče je prav krasno, prilika in najboljša solčna lega za vinograd. Natančneje pove Fr. Iznik, Podgorje 18, p. Sevnica ob Savi. 898

Kuharica, pridna in počtana, ki se r-zume v gospodarstvu, želi dobiti službo v katem župnišču. Naslov in upravnštvu. 922

Na prodaj je novo sesidana hiša, zraven dva orala semlje v slov. Bistrici. Hiša je sposobna za vsako malo obrt. Pojasnija daje Janez Novak, posestnik in očtir v Slov. Bistrici. 921

Jako lepo posestvo se prodaja, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovišče, ali za stribnega gospodarja, arondirano 14 1/2 oralov, 20 minut od kolodvorca in trga, 5 minut od glavne ceste, 4 1/2 oralov travnikov, 4 orala njiv, 800 sadnih dreves, brajda, vrt, 800 sežnjav vinograda (polovica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gnojeno, 6 oralov gozda, lepa gosposka hiša, devet prostorov, podstrešje, klet in hram gospodarsko poslopje, hram in hlev, hlevi za prašiče, pralna kuhinja in sašilnica za sadje, listnica vse s opeko krito in v najboljšem stanju. Pripravni gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parilnik, slamožernica, mla, resnica za pesu, stroj za pranje pesu, krompirja itd. Več se izve pri Franjo Počkaj, Šmarje pri Jelšah sp. Štajersko. 912

Lepo posestvo tlik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane s opeko krita hiše in vinčarije se ceni primerno in jako ugodno takoj prodaja. Istotam se prodaja tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančne e pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Duhovnik išče kuharico starost 30-40 let 909
Gostilna z lepim sadnim vrtoz v Vosku pri Mariboru se prodaja. Vpraša se v Mariboru, Milinska ulica 15. 907

Lepo posestvo tlik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane s opeko krita hiše in vinčarije se ceni primerno in jako ugodno takoj prodaja. Istotam se prodaja tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančne e pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Zajemčeno čistokrvno Švital-ske kokoši, dosedaj priznane najboljša kurje plemu, se dobe, par (seteln in jarica) po 5 K pri kmetijskih podružnicah v Ljutomeru. 886

Naznanilo preselitve

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem svojo strugarnico za prodajo, naročila, poprave in nova dela preločil iz Dravice ulice na

Grajski trg v grad pri Kapeli. Vedno se bom trudil, da bom delal natančno, da bom svoje cenjene naročevalce zadovoljil. Imam veliko zalogo izgotovljenega kuhinjskega, kletnega in gospodarskega orodja. Za obilen obisk se pr poroča. 887

August Blašič, strugar, Maribor, Grajski trg.

Za nakup

modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robe, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, oedeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje itd. priporoča modna in manufakt. trgovina

M. E. ŠEPEC
 Maribor, Grajski trg.